

Kõik võimed ja võimalused, mida me ära ei
kasuta, söövad meid seestpoolt.

I. Tael - G. Kühlewind

ISE ARENEV ÕPETAJA

Ettekanne "Vabadus Hariduses" Suvekoolis Jalase külas 30. juunil 1993.a.

Mida tähendab ISE ?

MINA ISE - see on pisikese lapse inimesele ainuomase faktori - MINA - esimene proov.

Mina - see on , mida inimese kohta saab öelda ainult tema ise. Ja ainult inimesel on Mina, mis seondub selliste hinge ja vaimu kvaliteetidega nagu südametunnistus, häbi, pühendumus, pühadus.

Kui tunnustame reinkarnatsiooni, on Mina see inimese kvaliteet, mis kandub ajastust aega ja moodustab üha täiustuva lüli hingelis-vaimse arengu ahelas, on see, mis on oma arenguga osake inimkonna teadvuse arengus. Koos inimkonnaga evolutsioneerub iga Mina, inimkonna areng on Minade arengu tulem.

Kui oleme tänasel materialistlikul seisukohal elu ühesusest, on Mina see ainukordne, mis psüühiliste (hingelis-vaimsete) omaduste summana on üks, kordumatu muster, mis teeb end nähtavaks kõigis elu keerdkäikudes. Teist sellist Mina Maamunal ei ole.

Igal juhul kannab just Mina eneses indiviidi moraalset, eetilist olemust, väärtusi, kvaliteeti.

ISE - see peaks tähendama vaba tahet, seesmisest impulsist lähtumist, seesmist motivatsiooni. Mitte väline sund või kasu vaid mu enese pürgimus ja tahe määravad teo, tegude rea, tee, mida käin.

Arenev - muutuv, täiustuv, rikastuv indiviid. Areng ei pruugi (ei saa kuigi kaua) olla evolutsiooniline. Areng kulgeb läbi tõusude-mõõnade, kriiside. On enese avastamisi ja eneses pettumisi.

Mis võiks olla pedagoogi ARENG ?

Ekh oleks see üha uute vabadusastmete leidmine eneses. Ma olen suuteline liikuma kas nõõri mööda, tasapinnal või kolmes mõõtnes. (Matemaatika ja füüsikagi peab võimalikuks paljude mõõtnete esinemist). Kuivõrd rikkam on pinnajoonis edasi-tagasi pendeldamisest, kuivõrd põnevaks muudavad selle värvid, ja kuivõrd huvitavamaks, ootamatumaks võimalus väljuda kolmandasse mõõtnesse ... Kusagil selles mõtiskluses peitub kasvatuskunsti seemnetera, mida meie haridusmulda on aeg külvata.

Kui suur on Sinu vabaduse aste, kallis kolleeg? Mis on need asjad, mida Sa oma kasvandikega ette võtad? Kas kuulub vundamendina Sinu vabadusse terve enesetunnetus, tasakaalukus, tolerants? Kas kuulub sellesse usaldus enese ja oma kasvandike vastu, mis lubab laulda ja nalja visata, astuda neid samme, mida tingib asjade ja inimeste arengu seesmine loogika, mitte ettemääratud kava, koolikell?

Kas võid usaldada enese seest kostuvat intuitsiooni häält? Kas võid vastutada?

Lapsele, kes meie kätte usaldatud, pole kõige tähtsam mitte meie täiuslikkuse aste vaid meis toimiv pürgimus, enese täiustamise töö. Ja nii tundubki mulle olulisena idee end teadlikult Ise Arendavast Õpetajast.

Ise Arenev Õpetaja - see on inimese teadvustatud

- hingeline enesearendus
- vaimne enesearendus
- tegevuslik enesearendus

Mis on meie pedagoogilise tegevuse puhul enim unaruses ja vajab järeleaitamist? Minu enese ja täienduskoolitaja kogemus näiteb, et kõige olulisemad on:

- tundlikkuse arendamine
- psüühilise/hingelise/emotsionaalse tasakaalu ja positiivsuse arendamine
- sõltumatu ja kontsentreeritud mõtlemisvõime arendamine
- oskuste ja teadmiste omandamine .

Iga eelpoolnimetatud valdkond omab väljundit pedagoogilisse tegevusse - olgu see siis kasvatus- või õpetusprotsess (kuivõrd need üksteisest eraldatavad on) ja väärib omaette pikema-ajalist läbitöötamist ning treeningut. Ometi võib mõndagi ära teha lihtsate ja käepäraste vahenditega.

Näiteks: Vaatlusharjutus (koos kunsti- ja/või päevikuvormis fikseerimisega)

"Õpin iga päev ära 3 uue taime nime ja tunnused"

Kontrollin oma emotsionaalset reageeringut - fikseerin selle nt. 10 minuti jooksul.

Kontrollin oma mõtlemist, kontsentratsiooni - fikseerin selle nt. 5 - 10 minuti jooksul.

Selline harjutamine on osa enesearenduse tööst, enese emotsionaalse ja vaimse vormi säilitamisest. Nimetaksin seda osaks hinge- ja vaimuhügieenist.

Kuis suudame jõuda pedagoogilise fantaasiani, kasvatuskunstini kopnveierioperatsiooni asemel?

Nii nagu Jalasel - tehes ise, otsides ise enesele mõttekaaslasi ja õpetajaid, toetades teisi nende katsetustes ja arengus ning olles avatud kõigele uuele. Ise tehes ja ise mõteldes.

Laps ja Inimene vajab Armastust, Usaldust, AUSTUST - see on Iga Inimolevuse Õigus. Seda anda on ainult Inimese Võimalus.